

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

УДК 378.014:004.42:37.01

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.18681845>

Міждисциплінарний підхід до навчання викладачів через інтеграцію дизайну та технологічних інновацій

Рідей Наталія Михайлівна,

доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та
інноваційних технологій соціокультурної діяльності, економіки і маркетингу

УДУ імені Михайла Драгоманова, м. Київ, Україна,

<https://orcid.org/0000-0002-5553-059X>

Прийнято: 01.02.2026 | Опубліковано: 18.02.2026

***Анотація:** Сучасна трансформація вищої освіти, зумовлена цифровізацією, зростанням ролі креативної економіки та впровадженням інноваційних технологій, актуалізує потребу в переосмисленні підходів до професійного розвитку викладачів. Традиційні моделі підвищення кваліфікації дедалі менше відповідають динаміці освітніх змін, що зумовлює необхідність інтеграції міждисциплінарних практик, зокрема поєднання дизайну як методології проєктування освітнього досвіду та технологічних інновацій як інструментального середовища його реалізації. **Метою** дослідження є концептуалізація та моделювання інтегрованої системи навчання викладачів, зорієнтованої на формування інноваційного педагогічного мислення та цифрових компетентностей. У процесі дослідження використано загальнонаукові та спеціальні **методи** пізнання, зокрема аналіз і синтез наукових джерел, порівняльний аналіз освітніх підходів, систематизацію та узагальнення теоретичних положень, а також метод моделювання для*

*побудови міждисциплінарної структури навчання викладачів. У **результаті** дослідження обґрунтовано сутність міждисциплінарного підходу в підготовці викладачів, визначено роль дизайну та технологічних інновацій як взаємодоповнювальних компонентів освітнього процесу. Запропоновано концептуальну схему інтеграції педагогічних, дизайнерських і технологічних елементів, аналітично узагальнено практики та інструменти їх поєднання, а також розроблено алгоритм міждисциплінарного навчання викладачів, що має циклічний і адаптивний характер. У **висновках** зазначено, що інтеграція дизайну та технологічних інновацій у процес навчання викладачів сприяє формуванню цілісної системи професійного розвитку, підвищує рівень готовності викладачів до освітніх трансформацій та відповідає сучасним викликам цифрового суспільства. Отримані результати можуть бути використані в практиці підвищення кваліфікації викладачів і слугувати основою для подальших наукових досліджень у сфері інноваційної педагогіки.*

Ключові слова: *міждисциплінарність, професійний розвиток викладачів, дизайнерське мислення, цифрові освітні практики, інноваційні компетентності.*

Interdisciplinary approach to teacher training through the integration of design and technological innovations

Nataliia Ridei,

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Management and Innovative Technologies of Socio-Cultural Activities, Economics and Marketing of the Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University, Kyiv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-5553-059X>

Abstract: *The current transformation of higher education, driven by digitalization, the growing role of the creative economy, and the introduction of innovative technologies, highlights the need to rethink approaches to professional development for teachers. Traditional models of professional development are increasingly less responsive to the dynamics of educational change, necessitating the integration of interdisciplinary practices, in particular the combination of design as a methodology for designing educational experiences and technological innovations as an instrumental environment for their implementation. The **aim** of the study is to conceptualize and model an integrated teacher training system focused on the formation of innovative pedagogical thinking and digital competencies. The research process involved the use of general scientific and special **methods** of cognition, in particular, the analysis and synthesis of scientific sources, comparative analysis of educational approaches, systematization and generalization of theoretical provisions, as well as the modeling method for building an interdisciplinary structure for teacher training. As a **result** of the study, the essence of an interdisciplinary approach in teacher training was substantiated, and the role of design and technological innovations as complementary components of the educational process was determined. A conceptual scheme for the integration of pedagogical, design, and technological elements is proposed, practices and tools for their combination are analytically generalized, and an algorithm for interdisciplinary teacher training, which is cyclical and adaptive in nature, is developed. The **conclusions** indicate that the integration of design and technological innovations into the teacher training process contributes to the formation of a comprehensive professional development system, increases the level of teachers' readiness for educational transformations, and responds to the modern challenges of the digital society. The results obtained can be used in the practice of teacher training and serve as a basis for further scientific research in the field of innovative pedagogy.*

***Keywords:** interdisciplinarity; teacher professional development; design thinking; digital educational practices; innovative competencies.*

Постановка проблеми. Сучасна вища освіта зазнає глибоких трансформацій, зумовлених цифровізацією, розширенням ролі креативних індустрій та зміною професійних вимог до викладачів. У цих умовах традиційні підходи до підготовки й підвищення кваліфікації викладачів дедалі частіше виявляються недостатніми для формування здатності працювати в умовах освітніх інновацій та міждисциплінарних взаємодій.

Проблема полягає у відсутності цілісної науково обґрунтованої системи навчання викладачів, яка б поєднувала педагогічні, дизайнерські та технологічні підходи в єдину інтегровану модель. Наявні освітні практики часто зосереджуються або на використанні цифрових інструментів без належного педагогічного осмислення, або на впровадженні дизайнерських підходів без системної технологічної підтримки.

Зазначена проблема безпосередньо пов'язана з важливими науковими та практичними завданнями модернізації вищої освіти, зокрема з підвищенням якості підготовки викладачів, розвитком їхніх інноваційних компетентностей та забезпеченням відповідності освітнього процесу сучасним суспільним запитам. Розв'язання цієї проблеми має вагоме значення як для теорії педагогіки, так і для практики організації професійного розвитку викладачів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проведений аналіз наукових джерел засвідчує зростання інтересу дослідників до проблеми міждисциплінарності в професійній підготовці педагогів, інтеграції дизайну як методології проектування освітнього досвіду та використання технологічних інновацій як інструментального ресурсу модернізації освітнього процесу. Узагальнення результатів сучасних публікацій дозволяє виокремити кілька взаємопов'язаних напрямів досліджень, які стосуються теоретико-

методологічного осмислення міждисциплінарності, розвитку педагогічного дизайну, упровадження цифрових технологій у підготовці фахівців, а також формування інноваційних компетентностей викладачів.

Так, Т. Чернявський обґрунтовує міждисциплінарний підхід до навчання графічного дизайну майбутніх учителів трудового навчання, акцентуючи на інтеграції знань у сфері інформаційних технологій із дизайнерськими практиками. Дослідник підкреслює значення використання цифрових інструментів у процесі формування професійних компетентностей, що корелює з ідеєю технологічного підсилення педагогічної підготовки [1]. Мультидисциплінарний підхід до вивчення дизайну в системі підготовки вчителів трудового навчання й технологій розглядає О. Лихолат, доводячи необхідність синтезу мистецьких, технічних і педагогічних компонентів. Авторка наголошує на важливості комплексності змісту освіти, що забезпечує цілісність професійного становлення майбутнього педагога [2].

Роль інтерактивних технологій у контексті міждисциплінарного навчання аналізують В. Ткаченко, Б. Усатов, Р. Шмиголь, підкреслюючи, що саме інтерактивність і цифрова взаємодія створюють умови для розвитку гнучких компетентностей та адаптивності [3]. На формуванні професійних компетенцій викладачів дизайну через удосконалення методики навчання зосереджують увагу Н. Афанасьєва, Н. Титова, демонструючи зв'язок між змістовим оновленням освітніх дисциплін і підвищенням якості професійної підготовки [4].

Філософське підґрунтя трансформаційних процесів у науці розкриває Л. Броннікова [5], яка досліджує зміни сучасного наукового пізнання через призму інтегративності та міждисциплінарності. За словами авторки, освітні процеси повинні базуватися на синтезі знань, що формує теоретичну основу для розроблення міждисциплінарних моделей навчання [5].

Компетентність із педагогічного дизайну в підготовці інженерів-педагогів досліджують О. Внукова (O. Vnukova), О. Удалова (O. Udalova) В. Величко (V. Velychko), визначаючи її як важливий складник професійної готовності до роботи в цифровому освітньому середовищі та підкреслюючи необхідність поєднання методології instructional design із цифровими технологіями. [6]. При цьому В. Тименко, А. Коркушко [7] розглядають інтердисциплінарність як шлях модернізації мистецької та дизайн-освіти, доводячи, що інноваційність освітнього процесу забезпечується через інтеграцію різних галузей знань та практик [7].

На інноваційних формах педагогічної освіти в контексті європейської інтеграції зосереджуються Р. Дінжос, І. Манькусь, Л. Недбаєвська, В. Дармосюк, акцентуючи на ролі цифрових технологій та нових форматів професійного розвитку вчителя [8]. Аналітичну оцінку ефективності практикоорієнтованих навчальних платформ в умовах цифрової трансформації ринку праці, що дозволяє розкрити потенціал цифрових середовищ для формування прикладних компетентностей, здійснює І. Кочарян [9].

Інноваційні освітні практики в підготовці дизайнерів для співпраці з креативними індустріями досліджує Г. Марчишак (H. Marchyshak), підкреслюючи роль міжгалузевої взаємодії та розвитку креативного мислення [10]. Модель наставництва для розвитку екологічної культури майбутніх дизайнерів, що демонструє потенціал менторських підходів у формуванні ціннісних та професійних орієнтирів, пропонує А. Ратій (A. Ratii). Науковиця підкреслює важливість педагогічного супроводу в міждисциплінарному середовищі [11]. Інтеграцію доповненої (далі – AR) та віртуальної (далі – VR) реальності в процесі архітектурного проектування, що свідчить про зростання роль імерсивних технологій у професійній підготовці, розглядає У. Гречка (U. Hrechka) [12].

Педагогіку дизайн-мислення як інструмент формування інноваційності у вищій освіті обґрунтовують К. Ріглі (C. Wrigley) та Г. Мозелі (G. Mosely), доводячи, що design thinking є не лише методикою, а цілісною освітньою філософією, здатною стимулювати креативність та підприємливість [13]. Вплив дизайн-орієнтованих STEM-активностей на формування навичок дизайн-мислення в майбутніх учителів природничих дисциплін вивчає А. Юксель (A. Yüksel), підтверджуючи ефективність інтегративних підходів у педагогічній освіті [14]. Дизайн-мислення в професійному розвитку вчителів як трансдисциплінарний підхід до інновацій у навчальних програмах розглядають Е. Райхана (E. Raihana), Р. Рамлан (R. Ramlan) та Ф. Лейстхарі (F. Leisthari), наголошуючи, що інтеграція креативних методів у систему підвищення кваліфікації сприяє стійкому оновленню освітньої практики [15].

Отже, огляд літератури засвідчує, що проблема міждисциплінарного навчання викладачів через інтеграцію дизайну та технологічних інновацій має комплексний характер і розглядається вітчизняними та зарубіжними науковцями в різних аспектах – від філософсько-методологічного до практикоорієнтованого. Водночас аналіз публікацій свідчить про потребу в системному поєднанні цих підходів у межах цілісної моделі професійного розвитку викладачів, що й зумовлює актуальність та новизну нашого дослідження.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Аналіз наукових джерел засвідчує, що, попри наявність значної кількості напрацювань, проблема міждисциплінарного навчання викладачів розглядається фрагментарно. Здебільшого увага дослідників зосереджена або на цифрових технологіях в освіті, або на використанні дизайнерських підходів, без їх системної інтеграції в єдину модель професійної підготовки. Нерозв'язаними залишаються такі аспекти проблеми, як відсутність чіткого концептуального обґрунтування взаємозв'язку дизайну та технологічних

інновацій у навчанні викладачів, недостатня розробленість структурованих моделей міждисциплінарного навчання, орієнтованих на професійний розвиток викладачів, а також обмежене осмислення освітніх результатів інтеграції дизайнерських і технологічних компонентів у контексті формування інноваційного педагогічного мислення. Це зумовлено домінуванням галузевих підходів у наукових дослідженнях та складністю міждисциплінарного узгодження методологічних позицій.

Внесок цієї роботи в подолання зазначених проблем полягає в комплексному аналізі проблем міждисциплінарного навчання викладачів із поєднанням дизайнерських та технологічних підходів, що дозволяє сформулювати концептуальні та практичні орієнтири для модернізації системи професійної підготовки, а також розробити підґрунтя для інтеграції інноваційних методик в освітній процес.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є теоретичне обґрунтування та моделювання міждисциплінарного підходу до навчання викладачів на основі інтеграції дизайну та технологічних інновацій.

Для досягнення поставленої мети в статті передбачено розв'язання таких завдань:

- 1) обґрунтувати сутність міждисциплінарного підходу в контексті професійного розвитку викладачів;
- 2) проаналізувати практики та інструменти інтеграції дизайнерських і технологічних компонентів у навчанні викладачів;
- 3) розробити алгоритм міждисциплінарного навчання викладачів, спрямований на формування інноваційних і цифрових компетентностей.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасні трансформації вищої освіти відбуваються під впливом цифровізації, розвитку інноваційної економіки та зміни ролі викладача в освітньому процесі. У таких умовах викладач є не лише джерелом знань, а й фасилітатором освітнього середовища,

модератором інтелектуальної взаємодії та проєктувальником навчального досвіду [8, с. 15]. Водночас традиційні моделі підвищення кваліфікації, орієнтовані переважно на дисциплінарний підхід, виявляються недостатніми для забезпечення комплексної професійної готовності педагогів.

Проблема сучасних підходів полягає в їхній фрагментарності, оскільки технологічні інструменти часто впроваджуються без належного педагогічного осмислення, а дизайнерські практики застосовуються ситуативно, без системної інтеграції в структуру професійного розвитку. Як наслідок, інновації залишаються локальними експериментами й не набувають системного характеру, що обмежує їхній вплив на стійке підвищення якості освітнього процесу. Це зумовлює потребу у створенні цілісної концептуальної рамки, здатної інтегрувати педагогічну теорію, дизайнерське мислення та технологічні інновації в єдину взаємопов'язану систему.

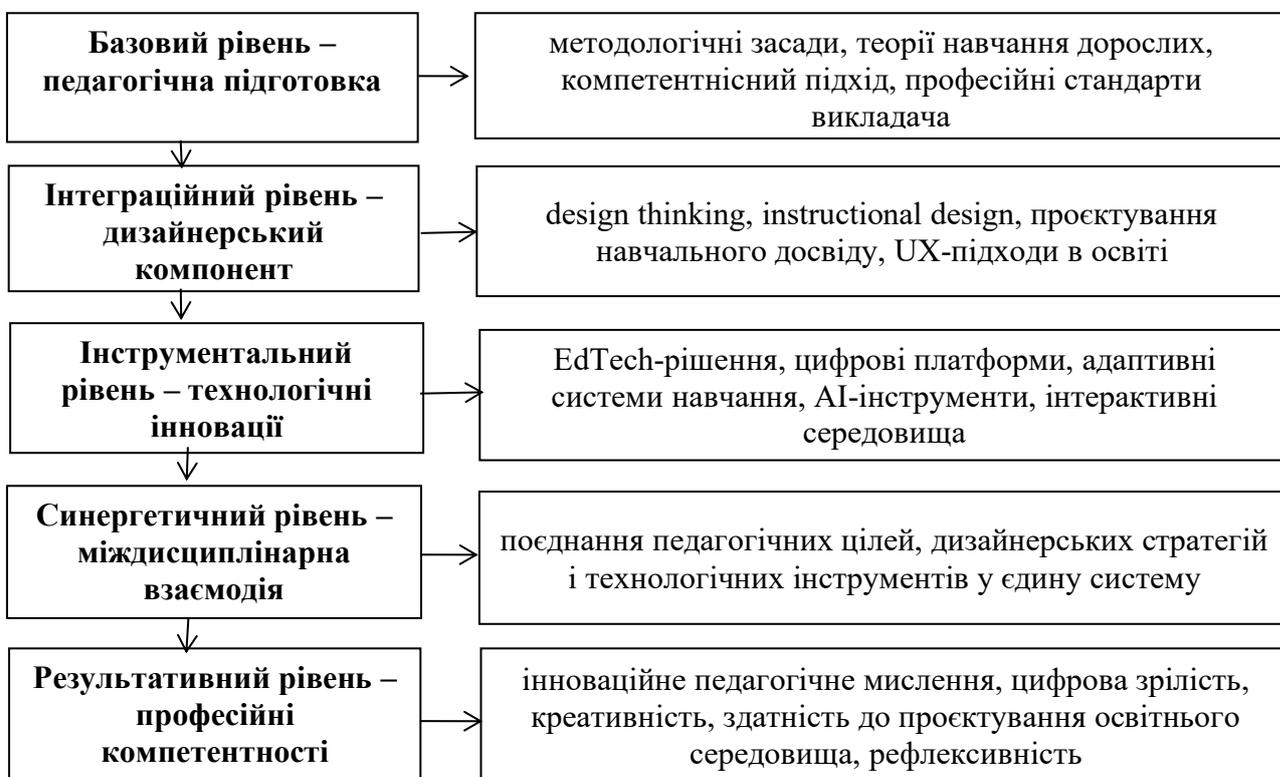
Міждисциплінарний підхід у цьому контексті розглядається не як просте поєднання різних галузей знань, а як системоутворювальний принцип, що забезпечує синергію методів, інструментів та освітніх цілей [7, с. 213]. Його значущість полягає в здатності формувати новий рівень професійної підготовки через інтеграцію когнітивних, технологічних та креативних компонентів педагогічної діяльності. Саме поєднання дизайнерських практик і технологічних інновацій дозволяє переосмислити навчання викладачів як процес проєктування освітнього досвіду, орієнтованого на потреби здобувачів освіти, гнучкість навчального змісту та постійне рефлексивне вдосконалення педагогічної практики.

Водночас для забезпечення практичної реалізації міждисциплінарного підходу необхідно перейти від загальних концептуальних положень до їх змістової конкретизації. Важливо визначити, які дизайнерські підходи є методологічно релевантними для підготовки викладачів, які технологічні інструменти забезпечують їх ефективне застосування, а також які професійні

компетентності формуються в результаті такої інтеграції. Саме системний аналіз взаємозв'язку цих компонентів дозволяє виявити логіку їхньої взаємодії та окреслити практичну цінність міждисциплінарної моделі. З метою концептуалізації цих положень доцільним є їх представлення у вигляді структурованої схеми, що відображає логіку інтеграції та взаємодії основних елементів (рис. 1).

Рисунок 1

Концептуальна схема міждисциплінарного навчання викладачів

Джерело: сформовано автором на основі [6; 7; 15]

Запропонована на рис. 1 концептуальна модель дозволяє системно осмислити міждисциплінарний підхід як багаторівневу систему з чіткою внутрішньою логікою та ієрархією компонентів. Модель демонструє, що дизайн і технологічні інновації не функціонують як ізольовані елементи

професійної підготовки викладача, а інтегруються в педагогічну основу, підсилюючи її як інструментально, так і методологічно.

Важливо, що модель ілюструє послідовний перехід від теоретико-методологічних засад до практичних результатів, акцентуючи на формуванні нової якості професійної компетентності викладача. У цьому контексті міждисциплінарність сприймається як системний механізм модернізації педагогічної освіти, що забезпечує цілісність професійної підготовки, а не як додатковий чи епізодичний інноваційний компонент.

Крім того, представлена схема створює методологічну рамку для подальшого аналізу практичних інструментів інтеграції та розроблення прикладної моделі навчання викладачів. Вона дозволяє чітко визначити місце кожного елемента в загальній структурі професійного розвитку та обґрунтувати необхідність їх взаємодії.

Водночас концептуальна візуалізація на рис. 1 окреслює загальну архітектуру інтеграції основних компонентів міждисциплінарного підходу, проте для її практичного застосування необхідне подальше уточнення та операціоналізація на рівні конкретних освітніх рішень. Для переходу від структурної моделі до прикладного виміру важливо деталізувати механізми взаємодії між педагогічними завданнями, дизайнерськими підходами й технологічними інструментами, що дозволяє перетворити теоретичний конструкт на систему узгоджених дій із чіткими цілями та очікуваними результатами [10]. Саме на цьому етапі міждисциплінарність набуває практичного змісту, трансформуючись із концептуальної ідеї в систему взаємоузгоджених дій, спрямованих на формування визначених професійних компетентностей викладача.

Реалізація міждисциплінарного підходу в системі навчання викладачів потребує не лише концептуального осмислення, а й чіткої структуризації його змістових елементів. Теоретичне обґрунтування інтеграції дизайнерських

практик і технологічних інновацій набуває практичної цінності лише тоді, коли воно перетворюється на конкретні освітні механізми, методи, інструменти та очікувані результати діяльності викладача.

Проте, варто зауважити, що в сучасній педагогічній практиці спостерігається тенденція до фрагментарного впровадження цифрових технологій без належного методичного проектування або використання дизайнерських підходів без їх технологічного підсилення [3, с. 16]. Така роз'єднаність обмежує ефективність професійного розвитку викладачів, не дозволяє сформувати системне інноваційне мислення та знижує потенціал міждисциплінарних моделей для модернізації освітнього процесу.

З огляду на це, виникає необхідність у побудові аналітичної моделі, що дає змогу встановити взаємозв'язок між педагогічними завданнями професійного розвитку, дизайнерськими механізмами їх реалізації, технологічними інструментами підтримки та конкретними результатами у вигляді сформованих компетентностей. Така модель забезпечує системне уявлення про логіку переходу від методологічної ідеї до освітнього результату та слугує практичним орієнтиром для впровадження міждисциплінарної моделі навчання викладачів (табл. 1).

Таблиця 1

Інтеграція дизайнерських і технологічних компонентів у навчанні викладачів

Компонент міждисциплінарної інтеграції	Дизайнерський підхід	Технологічний інструмент	Освітній результат (сформовані компетентності)
Аналіз освітніх потреб викладачів	Емпатійне дослідження (design thinking: етап Empathize)	Онлайн-опитування, аналітичні панелі LMS, data-аналітика	Здатність до рефлексивного аналізу власної професійної діяльності
Проектування навчального модуля	Instructional design (ADDIE, backward design)	LMS-платформи, цифрові конструктори курсів	Компетентність у проектуванні освітніх програм

Компонент міждисциплінарної інтеграції	Дизайнерський підхід	Технологічний інструмент	Освітній результат (сформовані компетентності)
Розроблення інтерактивного навчального досвіду	UX-дизайн освітнього середовища	Інтерактивні платформи, симулятори, VR/AR-середовища	Уміння створювати студентоцентризований освітній простір
Інтеграція інноваційних методів навчання	Прототипування та тестування рішень	AI-інструменти, адаптивні системи навчання	Цифрова грамотність і здатність до експериментування
Оцінювання та вдосконалення результатів	Ітеративний дизайн, рефлексивний цикл	Електронні портфоліо, аналітика результатів, цифровий зворотний зв'язок	Рефлексивність, готовність до безперервного професійного розвитку

Джерело: сформовано автором на основі [3; 9; 11]

Представлена аналітична таблиця 1 дає змогу простежити внутрішню логіку інтеграції дизайну та технологічних інновацій у процесі навчання викладачів. Вона демонструє, що міждисциплінарність не обмежується одночасним використанням різних інструментів, а передбачає послідовне поєднання педагогічної мети, дизайнерської стратегії та технологічного ресурсу. Особливістю моделі є те, що кожен етап професійного розвитку супроводжується відповідним дизайнерським механізмом і технологічною підтримкою, що забезпечує узгодженість освітніх дій. Таким чином, технологічні інструменти не замінюють педагогіку, а є її функціональним продовженням, тоді як дизайнерські практики визначають логіку проєктування освітнього процесу.

Аналітичний підхід дозволяє визначити закономірності формування компетентностей викладача нового покоління – рефлексивності, цифрової зрілості, спроможності до проєктування освітнього середовища та інноваційного мислення. Це свідчить, що ефективність міждисциплінарного навчання визначається не ізольованим застосуванням окремих компонентів, а

їх цілісною координацією, що забезпечує синергію педагогічного, дизайнерського та технологічного складників.

Відповідно, запропонована модель демонструє можливість переведення концептуальних положень у практичну площину: вона окреслює логіку взаємодії основних елементів, дозволяє прогнозувати освітні результати та формує підґрунтя для системного проєктування комплексних міждисциплінарних програм підвищення кваліфікації викладачів. Таким чином, модель є не лише аналітичним інструментом, а й основою для цілеспрямованого розвитку педагогічної практики.

У сучасному освітньому середовищі недостатньо лише декларувати міждисциплінарність як цінність – її необхідно операціоналізувати через чіткі структурні механізми впровадження [12, с. 48]. З огляду на це, моделювання є не просто ілюстративним засобом, а методологічним інструментом дослідження, який дозволяє систематизувати логіку інтеграції різнорідних компонентів професійного розвитку викладачів.

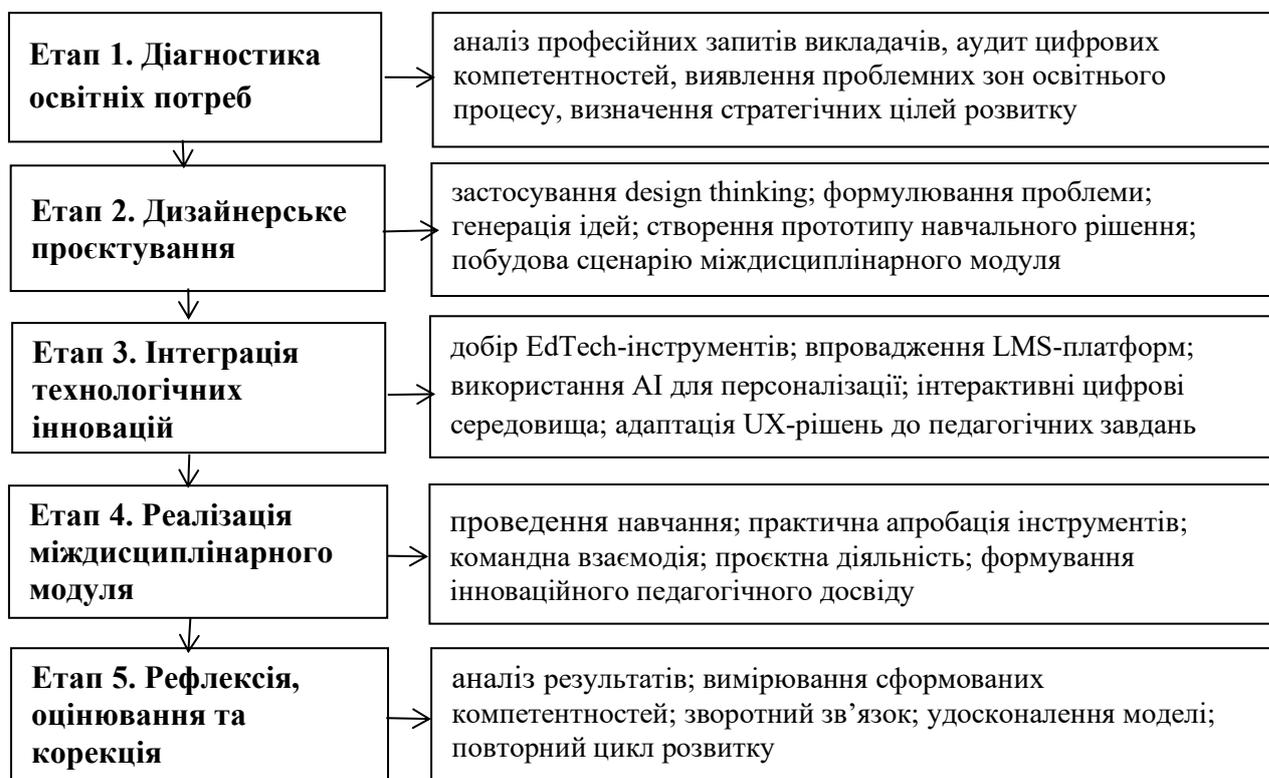
Поєднання дизайнерських підходів та технологічних інновацій у підготовці викладачів потребує поетапної організації процесу, що враховує як когнітивні, так і діяльнісні аспекти навчання дорослих [6, с. 192]. У цьому розумінні модель має відображати такі складники, як діагностичний (виявлення реальних освітніх потреб), проєктувальний (створення педагогічного рішення); технологічний (добір цифрових інструментів); реалізаційний (упровадження інтегрованого модуля) та рефлексивно-корекційний (оцінювання ефективності й удосконалення).

Таким чином, побудований алгоритм міждисциплінарного навчання забезпечує перехід від концептуального обґрунтування до прикладної площини, гарантує відтворюваність та масштабованість підходу. Він відображає логіку взаємодії дизайну як способу мислення та технологій як інструментального середовища реалізації педагогічної інновації. Циклічність

моделі підкреслює безперервність професійного зростання викладача та адаптивність системи до змін освітнього середовища (рис. 2).

Рисунок 2

Алгоритм міждисциплінарного навчання викладачів

Джерело: сформовано автором

Рис. 2 відображає динамічну систему професійного розвитку викладачів, у якій дизайн і технології є взаємодоповнювальними чинниками трансформації педагогічної діяльності. Кожен етап моделі має конкретне функціональне призначення, водночас зберігаючи логічну взаємозалежність з іншими компонентами, що забезпечує цілісність і системність освітнього процесу.

Пропонований алгоритм демонструє, що міждисциплінарність реалізується не через механічне поєднання різних інструментів, а через послідовну інтеграцію мисленневих і технологічних практик. Дизайнерське проєктування спрямовує використання технологій відповідно до педагогічних

цілей, а цифрові інновації розширюють можливості реалізації креативних освітніх рішень. Аналітична значущість алгоритму полягає також у можливості її емпіричної перевірки, оскільки кожен етап може бути операціоналізований через відповідні показники (рівень цифрової компетентності, ступінь інноваційності методик, ефективність зворотного зв'язку тощо). З практичного погляду модель є методичною основою для програм підвищення кваліфікації, внутрішніх тренінгів та стратегічного розвитку закладів вищої освіти, забезпечуючи системність впровадження інновацій і мінімізуючи ризик фрагментарного застосування технологій. Вона демонструє, що ефективність міждисциплінарного навчання визначається узгодженою взаємодією педагогічних, дизайнерських і технологічних компонентів, а не ізольованим використанням кожного з них.

Отже, модель поєднує концептуальні засади міждисциплінарності з механізмами практичної реалізації, формуючи системну парадигму підготовки викладачів у контексті цифрової трансформації освітнього середовища.

Висновки. У процесі дослідження теоретично обґрунтовано й концептуально змодельовано міждисциплінарний підхід до навчання викладачів як системний механізм модернізації професійного розвитку у сфері вищої освіти. Доведено, що інтеграція дизайнерських практик (зокрема принципів навчального дизайну) та технологічних інновацій формує цілісну архітектоніку професійного зростання викладача, забезпечуючи узгодженість структурного, функціонального та результативного компонентів освітнього процесу.

З'ясовано, що міждисциплінарна інтеграція є не механічним поєднанням змістових елементів, а методологічним принципом організації професійного навчання, який забезпечує розвиток інноваційного педагогічного мислення, формування здатності до проєктування освітнього середовища, адаптивність

до цифрових трансформацій, інтеграцію рефлексивних та технологічних компетентностей викладача.

Розроблений алгоритм міждисциплінарного навчання викладачів має процесуально-циклічну структуру та відображає етапність переходу від концептуалізації до впровадження й рефлексивного коригування освітніх рішень. Відповідно, його впровадження дозволяє структурувати професійну підготовку, підвищити її керованість, гнучкість і відповідність сучасним викликам цифровізації та інноваційного розвитку освіти.

Наукова новизна дослідження полягає в поєднанні системного, міждисциплінарного та дизайн-орієнтованого підходів у єдиній моделі професійного розвитку викладачів, що забезпечує інтеграцію структурного й процесуального вимірів підготовки. Практична значущість результатів визначається можливістю використання запропонованої моделі та алгоритму в програмах підвищення кваліфікації викладачів закладів вищої освіти.

Перспективами подальших досліджень є емпірична апробація запропонованої моделі в різних інституційних контекстах, кількісна та якісна верифікація її ефективності, а також розширення методологічних рамок шляхом інтеграції положень теорії навчального дизайну, цифрової педагогіки, теорії освітніх інновацій і моделей трансформаційного професійного розвитку.

Список використаної літератури

1. Чернявський Т. Міждисциплінарний підхід до навчання графічного дизайну майбутніх учителів трудового навчання у контексті інформатичної освіти. *Українська професійна освіта=Ukrainian Professional Education*. 2023. № 14. С. 57–64. DOI: <https://doi.org/10.33989/2519-8254.2023.14.300217>
2. Лихолат О. В. Мультидисциплінарний підхід до вивчення дизайну в системі підготовки вчителя трудового навчання та технології. *Наукові записки*.

Серія: Педагогічні науки. 2023. № 210. С. 137–141.

DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2023-1-210-137-141>

3. Ткаченко В., Усатов Б., Шмиголь Р. Інтерактивні технології у контексті міждисциплінарного підходу до навчання як передумова успішності професійної діяльності фахівців. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: «Педагогічні науки»*. 2023. № 4. С. 16–21. DOI: <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2023-4-16-21>

4. Афанасьєва Н. А., Титова Н. М. Формування професійних компетенцій викладачів дизайну через удосконалення методики навчання анатомічної пластики. *Педагогічна академія. Наукові записки*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16521032>

5. Броннікова Л. В. Філософські аспекти трансформаційних процесів у сучасній науці. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2021. № 33. С. 13–17. DOI: <https://doi.org/10.32837/apfs.v0i33.1063>

6. Vnukova O., Udalova O., Velychko V. Competence in pedagogical design in the training of pedagogical engineers. *Нові технології навчання*. 2022. № 96. С. 192–203. DOI: <https://doi.org/10.52256/2710-3560.2022.96.28>

7. Тищенко В., Коркушко А. Інтердисциплінарність: шлях до модернізації та інновацій у мистецькій освіті і дизайн-освіті. *Вісник Національного університету Чернігівський колегіум імені Т. Г. Шевченка*. 2024. Т. 182, № 26. С. 213–218. DOI: <https://doi.org/10.58407/visnik.242638>

8. Дінжос Р., Манькусь І., Недбаєвська Л., Дармосюк В. Підготовка нового вчителя для об'єднаної Європи: інноваційні форми педагогічної освіти. *Освіта. Інноватика. Практика*. 2025. № 13(2). С. 15–23. DOI: <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol13i2-002>

9. Кочарян І. В. Аналітична оцінка ефективності практикоорієнтованих навчальних платформ для інженерів автосервісу в умовах цифрової

трансформації ринку праці. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 18.
DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18106346>

10. Marchyshak H. Innovative educational practices in the professional training of designers for collaboration with other creative industries. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. № 24. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17533021>

11. Ratii A. Mentorship model for the development of environmental culture in future fashion designers. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. № 21. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16976360>

12. Hrechka U. Integration of AR and VR into architectural design and spatial solution verification processes. *Emerging frontiers library for the american journal of interdisciplinary innovations and research*. 2025. Vol. 7. № 12. P. 48–60. URL: <http://emergingsociety.org/index.php/eftajir/article/view/632> (дата звернення: 10.11.2025).

13. Wrigley C., Mosely G. Design thinking pedagogy: facilitating innovation and impact in tertiary education. London, Routledge, 2022. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781003006176>

14. Yüksel A. O. Design-Based STEM Activities in Teacher Education and Its Effect on Pre-service Science Teachers' Design Thinking Skills. *J Sci Educ Technol*. 2025. № 34. P. 904–918. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10956-025-10215-2>

15. Raihana E., Ramlan R., Leisthari F. Design thinking in teacher professional development: a transdisciplinary approach to curriculum innovation. *Berajah Journal*. 2025. Vol. 5, № 3. P. 279–294. URL: <https://ojs.berajah.com/index.php/go/article/view/609> (дата звернення: 10.11.2025).